

Μητροπολίτης Τσερκάσι και Κάνεφ Θεοδόσιος: Ολοένα και περισσότερες αληθινές πληροφορίες για την κατάσταση των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας διεισδύουν στη δυτική κοινωνία

Στις 29 Ιανουαρίου 2024 η οργάνωση «Public Advocacy», μέλος του διεθνούς συλλόγου προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων «Η Εκκλησία κατά της ξενοφοβίας και των θρησκευτικών διακρίσεων» δημοσίευσε ορισμένα διεθνή έγγραφα, που επιμαρτυρούν ότι άρχισε σε διεθνές επίπεδο η διερεύνηση περιστατικών παραβίασης των δικαιωμάτων των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Ειδικότερα, είδε το φως της δημοσιότητας το κοινό αίτημα – ανακοινωθέν για τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του ειδικού εισηγητή του ΟΗΕ για την ελευθερία του θρησκεύεσθαι και των πεποιθήσεων, του ειδικού εισηγητή του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των μειονοτήτων, του ειδικού εισηγητή του ΟΗΕ επί του θέματος του δικαιώματος του ειρηνικώς συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι. Επίσης, κατέστη γνωστό το περιεχόμενο της

επίσημης απαντήσεως σε αυτό το αίτημα από τη μόνιμη αποστολή της Ουκρανίας στον ΟΗΕ και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Ως αποτέλεσμα της εξέτασης σειράς αποδεικτικών στοιχείων και γεγονότων, οι συντάκτες του κοινού αιτήματος επεσήμαναν γεγονότα που προκάλεσαν την ανησυχία τους. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται η ποινική δίωξη ορισμένων ιεραρχών, συμπεριλαμβανομένης της καταδίκης του μητροπολίτη Τούλτσιν και Μπράτσλαφ Ιωνάθαν, οι προσωπικές κυρώσεις σε βάρος ιεραρχών, η καταγγελία του συμφωνητικού δωρεάν χρήσεως από την Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία των εγκαταστάσεων της Λαύρας των Σπηλαίων του Κιέβου ως μονής, οι έρευνες σε μερικές ιερές μονές, σε εκπαιδευτήρια και άλλους χώρους της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας στο Κιέβο, τις περιφέρειες Ρόβνο, Ζιτόμιρ, Ιβάνο-Φρανκόφσκ, Τσερνοφτσί, Ντιεπροπετρόφσκ, Χμελνίτσκι, Τσερκάσι, Βολύν, Χερσώνος, Τερνουπόλεως, Πολτάβας και Υπερκαρπαθίας, η σημαντική αύξηση περιστατικών υποκινήσεως μίσους και εκκλήσεων σε βία έναντι των πιστών της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας, μάλιστα αρκετά δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια επίσης απαγόρευσαν τη «δράση της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας» στο έδαφός τους.

Στο καταληκτήριο τμήμα του ανακοινωθέντος οι ειδικοί εισηγητές του ΟΗΕ δήλωσαν: «...θέλουμε να εκφράσουμε την ανησυχία μας εξαιτίας του προβλεπόμενου σχήματος διώξεων της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας και των πιστών της, το οποίο ως κρίνουμε οφείλεται στη νόμιμη και ειρηνική άσκηση των δικαιωμάτων αυτών στην ελευθερία του θρησκευεσθαι και των πεποιθήσεων, στην ελευθερία εκφοράς απόψεων και την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, που κατοχυρώνονται από τα άρθρα υπ' αριθμ. 18, 19 και 22 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ), το οποίο κυρώθηκε από το κράτος της Ουκρανίας το 1973. Ειδικότερα δε, ανησυχούμε εξαιτίας αυτού του τρόπου εκφοβισμού, τον οποίο μαρτυρούν οι ως άνω κατηγορίες, που στρέφονται κατά της μοναχικής κοινότητας της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας και των πιστών με σκοπό την αλλοίωση της θρησκευτικής ταυτότητάς τους. Τούτο αντίκειται στην απαγόρευση του καταναγκασμού, που είναι κατοχυρωμένη στο άρθρο υπ' αριθμ. 18 του ΔΣΑΠΔ. Επίσης, ανησυχούμε εξαιτίας των αντιδράσεων (λόγω των εκκλήσεων σε βία και διοικητικές κυρώσεις, που επιβλήθηκαν στην Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία γενικότερα), με τις οποίες δύνανται να αντιμετωπισθούν οι πιστοί της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας, πράγμα που εμπράκτως περιορίζει το δικαίωμά τους να ασκούν το οικείο αυτών θρήσκευμα».

Όπως επισημαίνουν στην οργάνωση προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων «Public Advocacy», κατ' αυτόν τον τρόπο το κείμενο του ανακοινωθέντος των ειδικών εισηγητών του ΟΗΕ αποδεικνύει τη διεθνή αναγνώριση των περιστατικών παραβιάσεων των δικαιωμάτων της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας στο πλαίσιο ασκήσεως μιας συστηματικής πολιτικής διακρίσεων έναντι αυτής της ομολογίας και περιορισμού των δικαιωμάτων της ιεραρχίας και των πιστών της.

Σε σχολιασμό εξαιτίας της δημοσιεύσεως των εν λόγω εγγράφων προέβη ο μητροπολίτης Τσερκάσι και Κάνεφ Θεοδόσιος, ιεράρχης της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας, υπερασπιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πρωτοστάτης και συνιδρυτής του διεθνούς συλλόγου προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων «Η Εκκλησία κατά της ξενοφοβίας και των θρησκευτικών διακρίσεων». Κατά τη γνώμη του, «για πρώτη φορά τα τελευταία μερικά χρόνια επίσημοι διεθνείς επιπέδου, οι

οποίοι απολαμβάνουν το διπλωματικό καθεστώς αξιωματούχου του ΟΗΕ και αρμόδιοι να εξετάζουν ατομικές καταγγελίες για παραβίαση των δικαιωμάτων των πιστών, έθεσαν στην κυβέρνηση της Ουκρανίας συγκεκριμένες ερωτήσεις όσον αφορά τα περιστατικά παραβιάσεων των δικαιωμάτων των πιστών και εξέφρασαν όχι μόνο σοβαρή ανησυχία για τέτοιες παραβιάσεις, αλλά και αξιολόγησαν τις ενέργειες της σημερινής ηγεσίας της χώρας, ως μη συνάδουσες με τους κανόνες του διεθνούς δικαίου. Εάν νωρίτερα παρατηρούσαμε μόνον μεμονωμένα σχόλια και αναφορές στις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στις εκθέσεις του Γραφείου της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τώρα υπάρχει έγγραφο, όπου περιλαμβάνεται η μαρτυρία μιας επαρκώς ενδεδειγμένης επεξεργασίας των θεμάτων σχετικά με την Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία από τους διεθνείς οργανισμούς».

Παράλληλα, επισημαίνει ο ιεράρχης, οι εκπρόσωποι των κρατικών οργάνων, οι οποίοι κατάρτισαν την απάντησή τους σε αυτό το αίτημα (ενώ στο κείμενο της απαντήσεως υποδεικνύεται ότι ετοιμαζόταν ταυτοχρόνως από τρία υπουργεία, καθώς και την Υπηρεσία Ασφαλείας της Ουκρανίας), «αγνόησαν σειρά ερωτημάτων των διεθνών εντολοδόχων, ενώ επί άλλων σημείων παρασχέθηκαν, κατά τη γνώμη μας, αναληθείς πληροφορίες». Ειδικότερα, οι διπλωμάτες και τα σχετικά υπουργεία, που κατάρτισαν την απάντηση στο αίτημα του ΟΗΕ, δεν παρέθεσαν καθόλου οποιονδήποτε σχολιασμό και εξηγήσεις σχετικά με την ποινική δίωξη των ιεραρχών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Αν και οι ειδικοί εισηγητές του ΟΗΕ ζήτησαν να παρασχεθούν εξηγήσεις, που αφορούσαν την έκδοση καταδικαστικής αποφάσεως έναντι του ήδη καταδικασθέντος μητροπολίτη Τούλτσιν και Μπράτσλαφ Ιωνάθαν, εξέφρασαν την επιθυμία να λάβουν εξηγήσεις σχετικά και με άλλες ποινικές δίωξεις, που έχουν ασκηθεί κατά ιεραρχών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, καθώς και το ζήτημα της εφαρμογής κυρώσεων εναντίον τους. Επιπλέον, το διεθνές αίτημα αφορούσε στις αποφάσεις των οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης σχετικά με την απαλλοτρίωση οικοπέδων της Εκκλησίας και άλλες ενέργειες επιβολής διακρίσεων. «Εν τούτοις, τέτοιες πληροφορίες κάθε άλλο παρά παρασχέθηκαν από τους Ουκρανούς αξιωματούχους και ως προς αυτό το μέρος αγνοήθηκε πλήρως το διεθνές αίτημα από την καθ' ημάς κυβέρνηση», διαπίστωσε ο μητροπολίτης Τσερκάσι και Κάνεφ Θεοδοσίος.

«Πρέπει να επισημάνουμε ότι οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας ολοένα και περισσότερο συζητείται σε διεθνή ΜΜΕ, με αποτέλεσμα ολοένα και πιο αληθινές πληροφορίες, σχετικά με την κατάσταση των πιστών διεισδύουν στη δυτική κοινωνία», ανέφερε ο ιεράρχης και συνέχισε: «Έτσι πρόσφατα μέλη της καθ' ημάς οργανώσεως προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων “Η Εκκλησία κατά της ξενοφοβίας και των θρησκευτικών διακρίσεων” διένειμαν στη Λέσχη Τύπου της Γενεύης Δελτίο Τύπου σχετικά με τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Ουκρανία. Όλα τα ως άνω γεγονότα, ιδιαιτέρως η συνεχιζόμενη εντατική δράση των πιστών για την προστασία της Εκκλησίας και της πίστεώς τους, διαμορφώνουν ένα ολοένα και αυξανόμενο διεθνές ενδιαφέρον έναντι των υποθέσεων σχετικά με παραβιάσεις των δικαιωμάτων πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, γεγονός που με τη σειρά του θα οδηγήσει στην οξύτερη αντίδραση της διεθνούς κοινότητας στα περιστατικά παραβιάσεων των δικαιωμάτων της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας».

Ο διωκόμενος Ουκρανός επίσκοπος κάλεσε την κυβέρνηση της Ουκρανίας να σκεφθεί τις μακροπρόθεσμες συνέπειες της πολιτικής διακρίσεων έναντι της Ουκρανικής Ορθοδόξου

Εκκλησίας: «Και σε περίπτωση, που οι πολιτικοί μας ηγέτες και εφεξής θα παράγουν ένα τέτοιο αριθμό εύκολα αποδεικνυόμενων περιστατικών μίσους έναντι των πιστών της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας (και στην πραγματικότητα έναντι του ίδιου του λαού τους), τούτο θα είναι αρκετό για να σχηματισθεί ένας όγκος διεθνών δικαστικών προσφυγών κατά Ουκρανών αξιωματούχων-παραβατών. Σύμφωνα με πληροφορίες μου, αυτά τα ζητήματα έχουν ήδη αρχίσει να συζητώνται και εάν στην Ουκρανία συνεχισθεί η δίωξη των πιστών της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας, κατά το προσεχές χρονικό διάστημα θα διαμορφωθεί μια μεγάλης έκτασης αντίδραση εκ μέρους προσώπων και διεθνών δομών, που υπερασπίζονται την Ορθοδοξία σε διεθνές επίπεδο».

Κατά την άποψη του ιεράρχη, μεταξύ των ελάχιστων απαραίτητων μέτρων, που χρειάζεται να λάβουν επειγόντως οι κρατικές Αρχές της Ουκρανίας είναι η παύση της πολιτικής διακρίσεων έναντι της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας, ο τερματισμός των τεχνητώς πλαστογραφημένων ποινικών διώξεων έναντι ιεραρχών και κληρικών με επίπλαστες κατηγορίες, η άρση των ατομικών κυρώσεων, ο τερματισμός των ομαδικών παρανόμων μετεγγραφών από κρατικούς καταχωρητές θρησκευτικών κοινοτήτων της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας προς όφελος της «Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ουκρανίας» βάσει νοθευμένων πρωτοκόλλων συνελεύσεων ασχέτων προσώπων, η άμεση αντίδραση σε οποιαδήποτε εκδήλωση βίας έναντι των πιστών της Ουκρανικής Ορθόδοξου Εκκλησίας, καθώς και σε κάθε δημόσια έκκληση για επιβολή διακρίσεων σε βάρος τους για θρησκευτικούς λόγους, η αποχή των κρατικών οργάνων από την κατάσχεση από την Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία ιστορικών εγκαταστάσεων λατρείας, μνημείων αρχιτεκτονικής.

«Συνοψίζοντας τα παραπάνω, θα ήθελα πάρα πολύ να ελπίσω ότι υπάρχουν ακόμη υπολείμματα νηφαλιότητας στο μυαλό και την καρδιά των κρατικών μας αξιωματούχων. Θα ήθελα να πιστέψω ότι έστω και ορισμένοι εξ αυτών διατήρησαν την ικανότητα να καθοδηγούνται στις ενέργειές τους όχι από συγκυριακά πολιτικά οφέλη και καταστροφικά συναισθήματα, αλλά από τις αρχές του απαραβιάστου των ελευθεριών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τις ιδέες του στρατηγικού κρατικού φρονήματος επ' αγαθώ της κοινωνίας μας. Σταματήστε και ακούστε τη φωνή της ιστορικής Εκκλησίας του λαού σας, τη φωνή της συνειδήσεως του λαού μας, πριν είναι οριστικά αργά», κάλεσε ο μητροπολίτης Τσερκάσι και Κάνεφ Θεοδόσιος.